

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

12.30
21

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА 52-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за изменение и допълнение на Закон за обществените поръчки, с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието, съгласно методологията – приложение към ПОДНС.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Костадинов
Георги Николаев Георгиев
Светко Томов Данев
Борис Минилов Анастасов

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ
ПОРЪЧКИ

(Обн., ДВ, бр. 13 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 34 от 2016 г., бр. 63, 85, 96 и 102 от 2017 г., бр. 7, 15, 17, 24, 30, 49, 77, 80, 86, 102 и 105 от 2018 г., бр. 17, 83 и 102 от 2019 г., бр. 23 и 107 от 2020 г. и бр. 62 от 2022 г., изм., бр. 84 от 6.10.2023 г., доп., бр. 86 от 13.10.2023 г., изм. и доп., бр. 88 от 20.10.2023 г., бр. 105 от 19.12.2023 г., бр. 108 от 30.12.2023 г., изм., бр. 11 и бр. 67 от 2024 г., бр. 61 от 2025 г., бр. 16 от 2026 г.)

§ 1. В Чл. 5, ал. 2, т. 16 се думите „собственост на държавата и/или общините“ се заличават.

§ 2. В § 2, т. 43 от допълнителните разпоредби думите „Лечебно заведение - търговско дружество, чийто капитал е поне две трети частна собственост, финансирано с повече от 50 на сто от държавни, регионални или местни органи или от други публичноправни организации; или е обект на управленски контрол от страна на тези органи; или има административен, управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от държавните, регионалните или местните органи или от други публичноправни организации, и което има промишлен или търговски характер, макар да задоволява нужди от общ интерес, не е „публичноправна организация“ по смисъла и за целите на Закона за обществените поръчки.“ **се заменят с** „Публичноправно – правни организации са и:

а/ лечебни заведения по чл. 36-37 от Закона за лечебните заведения, чието финансиране, свързано с лечебни дейности, е повече от 50 на сто от държавни, териториални или местни органи или от други публичноправни организации, или е обект на управленски контрол от страна на тези органи; или има управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от държавни, регионални или местни органи или от други публичноправни организации, относно доставката на лекарствени продукти и медицински изделия, заплащани с публични средства.

б/ физически и юридически лица, притежаващи разрешения за търговия и внос по чл.195 и чл.196 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, чието финансиране, свързано с вноса и търговията на едро с лекарствени продукти, е повече от 50 на сто от държавни, териториални или местни органи или от други публичноправни организации, или е обект на управленски контрол от страна на тези органи; или има управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от държавни, регионални или местни органи или от други публичноправни организации, относно

доставката на лекарствени продукти и медицински изделия, заплащани с публични средства.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. (1) Лечебните заведения и физически и юридически лица, притежаващи разрешения за търговия и внос по чл.195 и чл.196 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, за които възниква задължение за възлагане на обществени поръчки, привеждат дейността си в съответствие с чл. 244 и 245 в шестмесечен срок от влизането в сила на този закон.

(2) Договорите, сключени от лицата по ал.1 до влизането в сила на този закон, се приключват с изтичане на срока, определен в тях.

(3) В срок до шест месеца от влизане в сила на закона или до изтичане на срока на договорите по ал. 2 лицата, за които възникват задължения за възлагане на обществени поръчки относно покупката и доставката на лекарствени продукти и медицински изделия, заплащани с публични средства, обявяват процедури за възлагане на обществени поръчки. До приключване на процедурите и сключване на договори за обществена поръчка доставките се осъществяват по реда на договорите по ал. 2.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Костадинов
Георги Николаев Георгиев
Цонко Томов Данев
Борис Димитров Аладинев

МОТИВИ

КЪМ ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОН ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Законопроектът е усъвършенстван и прецизиран в сравнение с вече постъпилите законодателни предложения в 52 – рото Народно събрание за отразяване на препоръките на Европейската комисия при вноса и доставката на лекарствени продукти и медицински изделия, чийто внос и доставка ефективно се финансира от бюджета на Националната здравноосигурителна каса с публични средства. Измененията следва да се отразят в намаление на разходите на НЗОК за лекарствени продукти, включително и извън стойността на клиничните пътеки в обхват над 60 млн. на годишна основа. Причината е многократно по-високите цени, на които НЗОК заплаща посочените лекарствени продукти на лечебни заведения и физически и юридически лица, притежаващи разрешения за търговия и внос по чл.195 и чл.196 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, които не провеждат обществени поръчки.

Както и останалите постъпили законопроекти за изменение на Закона за обществените поръчки (ЗОП), с него се предвижда транспониране на изискванията на Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО. Със законопроекта се цели и избягване чрез приемане на нужните законодателни промени налагането на санкции в процедурата за нарушение № 2018/2268 по описа на Европейската комисия, като искането на ЕК е вече предадено на Съда на ЕС. Отразено в законопроекта е и становището на ЕК, че директивите в областта на обществените поръчки не предвиждат разграничение, основано на формата на собственост между субектите, които отговарят на условията за публичноправна организация.

Чрез изменението в закона се цели въвеждане на задължение за провеждане на обществена поръчка при закупуване от лечебни заведения и физически и юридически лица, притежаващи разрешения за търговия и внос по чл.195 и чл.196 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина на лекарствени продукти и медицински изделия, ако повече от 50 на сто от приходите им са от държавния и/или общинския бюджет, и/или от бюджета на Националната здравноосигурителна каса.

Прецизирането на законопроекта е в насока, която отразява факта, че не само лечебните заведения, но и лицата, притежаващи разрешения за търговия и внос по чл.195 и чл.196 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина при производството и доставката на лекарствени продукти и медицински изделия фактически се финансират с публичен ресурс, осигурен чрез Националната здравно – осигурителна каса (НЗОК). Тъй като в дейността си като търговци, те не могат да работят на загуба, следва да се осигури

конкурентен механизъм, предвиждащ състезателно начало и при вноса и придобиването от съответните вносители и търговци на едро на лекарствени продукти и медицински изделия с цел постигането на оптимална цена в тяхната дейност.

По – подробният анализ на действащото законодателство разкрива следната договорна ситуация при вносителите и търговците на едро, изцяло съответна на тази при лечебните заведения:

Законодателството предвижда възможност за сключване на преки договори между НЗОК и търговци на едро в следните направления:

- Лекарствени продукти за болнична помощ: За лекарства, прилагани в болничната помощ, които се заплащат от НЗОК извън стойността на медицинските услуги, се сключват тристранни договори (Чл. 10б ал. 1 от Наредба № 10 от 2009 г. за условията, реда, механизма и критериите за заплащане от националната здравноосигурителна каса на лекарствени продукти, медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели и на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания, договаряне на отстъпки и възстановяване на превишените средства при прилагане на механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК (Наредба №10 от 2009г). Страни по тези договори са НЗОК, притежателят на разрешението за употреба (ПРУ) и посочените от него притежатели на разрешение за търговия на едро (Чл. 10б ал. 1 от Наредба № 10 от 2009 г.). В тази хипотеза НЗОК заплаща стойността на приложените лекарствени продукти директно на търговеца на едро Чл. 10г ал. 4 от Наредба № 10 от 2009 г.).

- Лекарствени продукти по специфични програми: НЗОК сключва договори с търговци на едро за доставка на лекарствени продукти, които се финансират с трансфер от Министерството на здравеопазването (например за лечение на редки заболявания, за лица до 18-годишна възраст и др. по чл. 82 от Закона за здравето) (Чл. 38 ал. 2 от Наредба № 10 от 2009 г.; Чл. 82 ал. 3 от Закона за здравето).

- Медицински изделия: За медицински изделия, прилагани в болничната помощ, НЗОК сключва индивидуални договори директно с производители или търговци на едро за тяхната доставка и заплащане (Чл. 45 ал. 14 от Закона за здравното осигуряване; Чл. 1 т. 6 от Наредба № 10 от 2009 г.).

Горните примери доказват основателността и необходимостта от прецизирането на вече постъпилите предложения за изменение на Закона за обществените поръчки с цел оптимизиране бюджета на НЗОК и прозрачност в разходването на публични средства.

ВНОСИТЕЛИ:

Иоанн Ковалитов
Георги Николаев Георгиев
Цорго Томов Анд
Ворис Димитров Анагнф

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОН ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Основания на законодателната инициатива

С приемането на законопроекта се цели осигуряване на съответствие на закона с приложимото европейско законодателство в областта на обществените поръчки, като тези правила трябваше да бъдат транспонирани от държавите членки в националното им законодателство до 18 април 2016 г., а именно - Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО.

Законопроектът въвежда режим на конкурентно и конкурсно начало при доставката на лекарствени продукти, които се заплащат на лечебните заведения и лицата, притежаващи разрешения за търговия и внос по чл.195 и чл.196 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина от бюджета на Националната здравноосигурителна каса извън стойността на клиничните пътеки.

Заинтересовани групи

Законопроектът се отнася до всички лечебни заведения и физически и юридически лица, притежаващи разрешения за търговия и внос по чл.195 и чл.196 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, чийто капитал е частна собственост и повече от 50 на сто от приходите им са от държавния и/или общинския бюджет, и/или от бюджета на Националната здравноосигурителна каса.

Анализ на разходи и ползи

За приемането на проекта на акт не са необходими допълнителни разходи/трансфери/други плащания по бюджета на Министерството на финансите за 2026 г. и за следващите бюджетни години.

Изменението потенциално ще доведе до намаление на разходите на НЗОК за лекарствени продукти извън стойността на клиничните пътеки в обхват около 60 млн. евро на годишна основа. Причината е многократно по-високите цени, на които НЗОК заплаща посочените лекарствени продукти на лечебни заведения за болнична помощ и на лицата, притежаващи разрешения за търговия и внос по чл.195 и чл.196 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, които не провеждат обществени поръчки.

Административна тежест и структурни промени

С проекта се създава административна тежест за икономическите оператори или за физическите лица, изразяваща се в ангажирането на ресурс за организиране и провеждане на обществена поръчка от лечебните заведения и лицата, притежаващи разрешения за търговия и внос по чл.195 и чл.196 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина чийто капитал е частна собственост и повече от 50 на сто от приходите им са от държавния и/или общинския бюджет, и/или от бюджета на Националната здравноосигурителна каса.

Тъй като се разширява обхвата на лицата, които следва да бъдат контролирани в процеса на провеждането на обществени поръчки, вероятно ще се наложи и промяна в щатното разписание на Агенцията по обществени поръчки (АОП).

Въздействие върху нормативната база

Приемането на проекта за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки води до непосредствена необходимост от изменения и/или допълнения в свързаните подзаконови нормативни актове.

Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие

Предложението е в съответствие с принципа на равно третиране от държавата на българите и българските граждани, живеещи извън страната. Той може да има само положително въздействие върху балансираното демографско развитие, тъй като следва да доведе до по-достъпно осигуряване на пациентите с лекарства и лекарствени средства, както и до осигуряването на освободени средства в НЗОК за дейности извън снабдяването с лекарства и лекарствени средства.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Костадинов
Георги Николчев Георгиев
Соня Томов Рънчев
Борис Димитров Ангелов